

”ETT STÄRKT KONSUMENTSKYDD VID TELEFONFÖRSÄLJNING” SOU 2015:61

Remissyttrande

”Ett stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning” SOU 2015:61

Sveriges Tidskrifter är en branschorganisation för tryckta och digitala tidskrifter. Vi representerar fackpress, populärpress samt medlems- och organisationstidskrifter. Vi har i dagsläget 344 medlemmar. Sveriges Tidskrifter är en av tio intressenter i Föreningen NIX-Telefon och står bakom det yttrande som lämnats av NIX. Frågan om telefonförsäljning är av stor vikt för tidskriftsbranschen och våra medlemmars möjligheter till rekrytering av prenumeranter. Vi väljer därför att även lämna ett eget yttrande kring utredningen.

Vi yttrar oss i en sammanfattande form och kring de delar som främst berör våra medlemmar.

1. Inledning

Sveriges Tidskrifter delar utredarens uppfattning att det idag finns problem kring telefonförsäljningen. Det är dock viktigt att påpeka att problemen till största del beror på att ett fåtal företag inte följer de regler som redan idag finns på marknaden. Av de anmälningar som gjordes under 2014 stod 10 företag för hälften av anmälningarna. Det är viktigt att föreslagna åtgärder är riktade mot dessa aktörer och att de inte slår mot de företag som idag följer regelverken och agerar seriöst på marknaden.

2. Opt-in?

Sveriges Tidskrifter delar utredarens uppfattning att det inte bör införas krav på samtycke i förhand vid marknadsföring per telefon, s k opt-in. Vi förespråkar självreglering framför lagstiftning. Vår bransch självreglerings- system ”NIX –registret” fungerar väl. Ett krav på opt-in skulle innebära att NIX–registret, och därmed branschens självreglering kring frågan, läggs ner.

3. Skriftlighetskrav vid telefonförsäljning

Utredaren föreslår att ett skriftlighetskrav införs vid telefonförsäljning. Ett sådant krav skulle innebära kraftigt ökade kostnader och minskad försäljning av prenumerationer för många av våra medlemstitlar. Handelns Utredningsinstitut (HUI) har genomfört undersökningar som visar att krav på skriftliga avtal skulle leda till försäljningsbortfall på minst 30%.

2014 års upplagestatistik från TNS Sifo-ägda TS, visar att 91 % av tidskrifternas upplaga är prenumererad. I tidningsbranschen sker försäljningen av prenumerationer i mycket stor utsträckning per telefon. Vår bransch skulle därför drabbas särskilt hårt av ett krav på skriftliga avtal. Både stora och små tidskrifts-titlar är beroende av att kunna rekrytera prenumeranter.

Glädjande nog lanseras det löpande nya tidskrifts-titlar på marknaden. Postnords register över posttidningar visar att det under 2014 registrerades 92 nya titlar. Första halvåret 2015 registrerades hela 83 nya titlar. Många av dessa skulle inte kunna komma ut om möjligheterna till telefonförsäljning till nya prenumeranter försämrades på det sätt som utredningen nu föreslår.

Sveriges Tidskrifter anser att en mer grundlig ekonomisk beräkning av de konsekvenser som införandet av skriftlighetskrav skulle innebära, borde ha genomförts av utredaren.

Sveriges Tidskrifter tror inte heller att ett krav på skriftliga avtal skulle leda till en bättre situation för konsumenten. Många konsumenter har vant sig vid långa krångliga avtal, särskilt i digital form, och skriver på utan att till fullo förstå vilket avtal man ingår. Bevisbördan har Då övergått till konsumenten, och det kan bli omöjligt att ta sig ur det ingångna avtalet. Ett bättre sätt att stärka konsumentskyddet vore att införa krav på formalisering av skriftliga bekräftelser till konsumenten. Då läggs ett starkare ansvar på företaget att bevisa vilket avtal som är ingånget. Dessa skriftliga bekräftelser bör ge tydlig information om vem som är avtalspart, vad avtalet innebär och var man vänder sig om man ångrat sig.

Sveriges Tidskrifter noterar därtill att en fråga som särskilt har diskuterats i betänkandet (s 188 ff) är om ett undantag från skriftlighetskravet, på samma sätt som i Norge, bör göras för tidningar och tidskrifter.

Det finns naturligtvis en anledning till att man i Norge gjort detta undantag. Samma skäl finns för ett motsvarande undantag i Sverige (Sveriges Tidskrifter förordar dock att man helt avstår från skriftlighetskrav).

För det första berör det en av det allmänna, t ex genom reducerad moms, erkänd viktig tidnings- och tidskriftsbransch.

För det andra är det en fråga som just av de skäl som anförs i betänkandet särskilt har diskuterats i Norge. Där har man ju de facto redan genomfört detta undantag från skriftlighetskravet för just tidningar och tidskrifter.

Det anförs i betänkandet (s 189 ff) att det är fråga "om en bransch där telefonförsäljning sedan länge har en stor betydelse och det finns ett intresse av nyhetsförmedling och allmänpolitisk opinionsbildning"

För det tredje är ett beslut i denna fråga en del av den samlade mediepolitiken. Det är med andra ord inte en isolerad konsument- eller finanspolitisk fråga utan något som måste sättas in i ett vidare medie- och kulturpolitiskt sammanhang.

Sveriges Tidskrifter avstyrker mot bakgrund av ovanstående utredningens förslag om införande av ett skriftlighetskrav vid telefonförsäljning.

Kerstin Neld
Vd Sveriges Tidskrifter
Vasagatan 50
111 20 Stockholm

08 545 298 90